

telse at skabe en politik på området, der gør, at situationen ikke bliver forværret.

Så det her med, at der går nogen rundt nede i Uganda og Zimbabwe og alle mulige steder og griner os op i fjæset. Jeg ved ikke, om hr. Jens Rohde har oplevet det; men jeg har ikke oplevet det.

Jens Hald Madsen (V):

Jeg synes, ministeren nævnte noget utrolig væsentligt: Problemstillingen om, at det her er et spørgsmål om at sende det rigtige signal.

Jeg vil gerne spørge ministeren: Hvad er det for et signal, den danske regering sender til andre programsamarbejdslande eller andre lande, som ønsker at blive programsamarbejdslande: at man faktisk kan gøre, lige præcis hvad man vil? Man får en række advarsler, man får det månedligt, halvårligt osv., men der sker ikke noget; der sker ikke noget som helst.

Hvad er det egentlig for et signal, der bliver sendt til de danske skatteborgere, hvis man har lyst til, at skatteborgerne skal have en positiv holdning til den danske bistand, når de kan se, at uanset hvad man rigtig foretager sig som programsamarbejdsland, og at man slet ikke har nogen som helst vilje, ignorerer henstillinger osv., så har det ikke nogen konsekvens?

Jeg vil gerne spørge ministeren: Hvad er det for et signal, som kommer til at lyde? Er det dét signal, den danske regering gerne vil have?

Ministeren for udviklingsbistand (Anita Bay Bundegaard):

Jeg vil gerne endnu en gang understrege, at det *har* konsekvens, og at det *har* haft konsekvens i lande, og jeg vil gerne understrege en gang til, at alle vores programsamarbejdslande bliver fulgt meget tæt, og at vi derfor hele tiden vurderer situationen og ser, hvad vi kan gøre.

Det, vi jo netop kan gøre, ofte som det første skridt, er, at vi siger: O.k., så må støtten lægges uden om styret, og vi arbejder fuldstændig uden om regeringerne i de lande, vi er inde i. Støtten kan omlægges; det er det første skridt. Kan det ikke lade sig gøre, kan vores politik ikke føres ud i livet på den måde, må vi tage andre skridt, og det vil ikke ligge mig fjernt at gøre det. Men vi er nødt til at være seriøse med hensyn til det her.

Derfor vil jeg sige, at det signal, som jeg gerne vil sende – også til andre programsamarbejds-

lande og til nye eller mulige programsamarbejdslande – er, at Danmark er en seriøs samarbejdspartner, som har ét væsentligt mål, og det er, at den støtte, vi yder, bruges til det formål, som vi har bedt om, at den bliver brugt til.

Jens Hald Madsen (V):

Jeg tror, at der er mange forskellige opfattelser af, hvad et programsamarbejdsland er. Det tror jeg vi bliver nødt til at få defineret noget bedre.

For forskellen mellem bare at give, hvad skal man sige ad hoc-agtig bistand til forskellige lande, og at have et programsamarbejdsland er jo, at man har en eller anden form for dialog med det pågældende styre; i det her tilfælde vil jeg kalde det regime.

Det, jeg siger, er: Er det virkelig det rigtige signal? Er det at være en seriøs partner? Er det virkelig at være en seriøs partner, når man får den ene advarsel efter den anden, og man så ignorerer det fuldstændigt, og så sker der ikke noget? Er det seriøst partnerskab?

Det har jo ikke nogen konsekvens. Det kan da godt være, at man siger det ved enhver lejlighed og advarer. Men hvad hjælper det? Man kunne jo tage den konsekvens og sige: nu stopper vi som programsamarbejdsland. Hvorfor gør ministeren ikke det?

Ministeren for udviklingsbistand (Anita Bay Bundegaard):

Hr. Jens Hald Madsen har fuldstændig ret i, at det er en dialog, der skal til med programsamarbejdslandene; det mener jeg også det er.

Derfor er man også nødt til at skønne i alle situationer: Hvad er det bedst at gøre? Er det at sige: Nu trækker vi al støtten tilbage? Alt det, vi var i gang med at bygge op, lader vi falde. Og i øvrigt har vi brugt skatteydernes penge og har ikke fået noget ud af tingene. Skal vi skynde sig ud, lige så snart det brænder på? Eller er det mest fornuftigt at blive i landet og føre en dialog med det styre, som er der? Eller er det mest fornuftigt i øvrigt at lægge støtten uden om styret og gå andre veje, som vi f.eks. har gjort i Zimbabwe og også andre steder?

Så vil jeg bare lige sige til sidst, at det jo ikke er Congo, der er programsamarbejdsland, det er Uganda, og det vil sige Zimbabwe i det her tilfælde.

Hermed sluttede spørgsmålet.